

N:o 39.

Af Herr C. J. Grafström: Om ändring i 2 § af Kongl. Förordningen den 26 Oktober 1866, angående villkoren för försäljning af bränvin och andra brända eller destillerade spirituösa drycker.

“I fråga om minsta tillåtna försäljningsbeloppet vid minuthandel med spirituösa drycker hafva alltsedan 1853—1854 års riksdag, då sådan minuthandel först till införande i lagstiftningen ifrågakom, olika åsichter sökt göra sig gällande. Vid nämnda riksdag stadnade Rikets Ständer i det beslut, att minsta försäljningsbeloppet skulle utgöra en fjerdedels kann, ehuru detta af Kongl. Maj:t i så måtto ändrades, att vid utfärdandet af 1855 års författning beloppet bestämdes till en half kann, dervid det, oaktadt alla förslag så väl om beloppets höjande som dess sänkande, sedermera förblifvit. Ändamålet med införande af minuthandelsställen för bränvin har just varit att åt den, som önskade till förbrukning i hemmet köpa ett mindre belopp bränvin, bereda tillfälle förskaffa sig detsamma, utan att tvingas besöka utskänkningsställena och derigenom blottställas för kroglifvets faror och frestelser. Detta ändamål uppnås likväl icke fullständigt, så länge försäljningsminimum vida öfverstiger det mått, hvilket vanan infört och gjort allmänt vid inköp af spirituösa drycker för den mindre förbrukningen, och som innehålles i den vanliga buteljen, eller ungefär en fjerdedels kann. Då detta belopp i allt fall kan på *utskänkningsställena* erhållas, torde ingen våda uppstå genom medgifvande af dess försäljning äfven vid minuthandeln, men deremot vunnes den dubbla fördelen att utskänkningsställena troligen mindre besöktes, och att lagens bud härutinnan kunde blifva mera noggrannt iakttaget, än nu torde vara förhållandet, åtminstone i fråga om utländska spirituösa drycker (och åtskilliga inhemska t. ex. punsch, likörer o. s. v.) helst dessa merendels i handeln förekomma på vanliga buteljer. Det nu bestämda försäljningsminimum har troligen öfverallt förorsakat olägenhet och visat önskligheten af en förändring och, hvad särskildt Stockholm beträffar, har behofvet derstädes varit så kännbart, att det föranledt Stadsfullmäktige till en underdånig framställning hos Kongl. Maj:t om minimibeloppets nedsättande.“

Ofvanstående rader äro nästan ordagrant afskrifna ur Bevillnings-Utskottets Betänkande N:o 12 för år 1867.

Förlidet år väcktes af Herr C. L. Kinmanson motion (N:o 157) om "en sådan förändring af 2 § i Kongl. Förordningen den 25 Oktober 1866 angående försäljning af bränvin och andra spirituösa drycker: att den, som erhållit rättighet att idka minuthandel med bränvin, får (till afhemtning) sälja huru litet belopp som helst — jemte det att Förordningens 3 och 45 §§ varda i öfverensstämmelse dermed rättade — eller ock, om detta förslag ännu skulle möta motstånd, att åt förstnämnda § måtte af Riksdagen gifvas sådan lydelse, att den, som erhållit rättighet att idka minuthandel med bränvin, ej får sälja mindre än 20 kubiktum eller en femtedels kanna."

Med anledning af denna motion yttrar Bevillnings-Utskottet för år 1868 i sitt Betänkande N:o 8, bland annat följande:

"Borttagandet ur lagstiftningen af all begränsning i afseende på försäljningsbeloppet vid minuthandel med bränvin, såsom motionären alternativt föreslagit, skulle dock, enligt Utskottets åsigt, innebära en alltför vådlig rubbning af nu stadgade förhållanden. Deremot anser Utskottet, att denna handels ändamål icke fullständigt uppnås, så länge försäljningsminimum vida öfverstiger det vanligaste måttet vid inköp för den mindre förbrukningen. Också har bi-behållandet af en sådan föreskrift härutinnan haft till påföljd, att, såsom motionären anmärkt, lagstiftningen i denna del alltjemt störes af äfventyret att minuthandeln ej emotstår tillbuden att sälja mindre belopp än författningen tillåter. Om sålunda ett bestämdt stadgande, hvars tillämpning ofta förekommer, verkligen skulle ganska allmänt och med afsigt blifva åsidosatt, förefinnes häri en våda, hvilken det för samhället måste vara angeläget att söka undanröja."

Utskottet var af den mening att minsta försäljningsbeloppet bör ned sättas, dock ej till det af Rikets Ständer förr bestämda minimibelopp af en fjerdedels kanna, utan till det belopp motionären föreslog, nemligen 20 kubiktum eller en femtedels kanna, af det skäl att, enligt Kongl. Förordningen den 19 November 1865, målkärl för flytande varor numera, efter ett förändradt mått-system, icke justeras till jemnt 25 kubiktum, eller en fjerdedels kanna, utan till 20 kubiktum, eller en femtedels kanna, hvarföre det vid uppmätning af förstnämnda belopp skulle erfordras två målkärl och således vara vida enklare, liksom i öfrigt ändamålsenligare, att minimibeloppet bestämmes till storleken af det närmast intill måttet en fjerdedels kanna justerade målkärl af 20 kubiktum.

Då jag i alla delar är af samma åsigt som Utskottet i förevarande fråga, får jag härmed vördsamt föreslå, att Riksdagen behagade besluta:

att åt 2 § i gällande Förordning af den 26 Oktober 1866, angående försäljning af bränvin och andra brända eller

distillerade spirituösa drycker gifva följande förändrade lydelse:

“Den, som erhållit rättighet att idka minuthandel med brännvin, får ej sälja mindre än en femtedels kanna, eller 20 kubiktum.”

Om remiss till Bevillnings-Utskottet anhålles vördsamt.

Stockholm den 23 Jan. 1869.

Carl J. Grafström.

N:o 40.

Af Herr C. J. Grafström: Om förändrad lydelse för åtskilliga rubriker i tulltaxan.

Under förlidet års Riksdag framställde jag förslag “om ändring af åtskilliga rubriker i gällande tulltaxa“ med afseende på apoteksvaror. Då jag fortfarande på det varmaste intresserar mig för lösningen af denna fråga, med uteslutande syftemål att verka till industriens bästa, men jag af den diskussion och de voteringar som förut i frågan egt rum, ej kan undgå inse, att, om samma motion skulle i oförändradt skick af mig åter väckas, den troligen komme att erhålla samma öde som i fjol, så har jag ansett mig nu böra framställa ett mindre genomgripande ändringsförslag.

Om detta förslag, såsom jag tror, kan befordra industriidkaren till sin, enligt rikets lagar och författningar, obestriddliga, men i föreliggande fall honom genom tulltaxans ordalydelse bestridda rätt, att i riket införa och disponera allmännyttiga och för honom behöfliga varor, så vågar jag hoppas att Riksdagen välvilligt skall, genom förslaget antagande, befrämja industriens bästa, synnerligen då detta kan ske utan ringaste skada för någon. Det är under denna förhoppning jag nu går, att framlägga nedanstående ändringsförslag: